

INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Uniwersytetu Poznańskiego 4, 61-614 Poznań

kwiecień 1995

JM Rektor UAM ogłosił konkurs na dwa stanowiska profesora zwyczajnego na Wydziale w specjalnościach: teoria aproksymacji i probabilistyka, oraz na jedno stanowisko profesora nadzwyczajnego w zakresie matematyki dyskretnej. Konkurs zostanie rozstrzygnięty na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 21.04.1995.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 17.03.1995 jednomyślnie poparła wniosek do Senatu o odnowienie doktoratu prof. dra hab. Andrzeja Alexiewicza.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału powołała komisję do spraw nagród JM Rektora UAM w następującym składzie: prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski (przewodniczący), prof. dr hab. Roman Taberski, prof. dr hab. Roman Murawski, dr hab. Tomasz Szulc i dr hab. Witold Wnuk.

★ ★ ★ ★ ★

Rada zaopiniowała pozytywnie wniosek prof. dra hab. Tadeusza Batoga o obniżenie o 1//3 pensum dydaktycznego w roku akademickim 1995//96.

★ ★ ★ ★ ★

Rada zaopiniowała również pozytywnie wniosek dra Yoichi Uetake o przedłużenie zatrudnienia na Wydziale o jeden rok.

★ ★ ★ ★ ★

Dyskusja przeprowadzona na posiedzeniu Rady Wydziału wskazuje, że Rada nie będzie popierała wniosku o zmianę §125 Statutu UAM dotyczącego sposobu zatrudniania osób ze stopniem naukowym doktora.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału zaakceptowała nowe stawki godzinowe za zajęcia dydaktyczne na Podyplomowym Studium Matematyki i Zawodowym Studium Matematyki, jak również nowe opłaty za zajęcia w I semestrze roku akademickiego 1995//96 na studiach płatnych zaocznych i podyplomowych oraz na studiach dziennych eksternistycznych.

★ ★ ★ ★ ★

Ustalono również limity przyjęć na I rok studiów dziennych w przyszłym roku akademickim oraz zasady rekrutacji na profil informatyczny. Rekrutacja ta ma odbywać się pod koniec I semestru studiów i ma być przeprowadzana w oparciu o wyniki testu z zagadnień matematycznych i informatycznych. Na profil informatyczny planuje się przyjąć 50 osób.

★ ★ ★ ★ ★

Prodziekan prof. dr hab. Zbigniew Palka poinformował Radę o skierowanym do JM Rektora UAM liście studentów Zaocznego Studium Zawodowego z Kalisza w sprawie możliwości zorganizowania w Kaliszu studiów uzupełniających na poziomie magisterskim pozwalających na zdobycie tytułu magistra edukacji. Rada zajęła takie samo stanowisko, jak Rektor, tzn. stanowisko negatywne. W toku dyskusji wyłoniła się potrzeba rozważenia w przyszłości problemu organizacji studiów uzupełniających na poziomie magisterskim dla absolwentów studiów licencjackich (np. dla absolwentów WSP w Słupsku czy w Bydgoszczy).

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Julian Musielak przekazał informację o organizowanej przez nasz Wydział wraz z Instytutem Matematyki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze konferencji „Function Spaces”, która odbędzie się w Zielonej Górze w dniach 28.08–1.09.1995. Komitet organizacyjny składa się z następujących osób: prof. dr hab. Julian Musielak (UAM), prof. dr hab. Henryk Hudzik (UAM) i prof. dr hab. Marian Nowak (WSP, Zielona Góra).

★ ★ ★ ★ ★

Od 1.03.1995 zatrudniony został na Wydziale na stanowisku inżynierjno-technicznym pan Rafał Szymański, student sekcji informatycznej. Do jego obowiązków należeć będzie nadzór nad siecią oraz sprawy związane z opro-

gramowaniem.

★ ★ ★ ★ ★

Rozwiązany został konkurs na granty wydziałowe. Wpłynęło 5 wniosków. Komisja w składzie: prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski (przewodniczący), prof. dr hab. Paulina Pych-Taberska i dr Grzegorz Banaszak przyznała granty następującym osobom: drowi Dariuszowi Bugajewskiemu, drowi Jerzemu Jaworskiemu i drowi Tomaszowi Kubiakowi.

★ ★ ★ ★ ★

Rozwiązany został również konkurs na wydziałowe granty dydaktyczne. Wpłynęły 4 wnioski. Komisja w składzie: doc. dr hab. Magdalena Jaroszevska (przewodnicząca), prof. dr hab. inż. Aleksander Waszak i dr Dariusz Bugajewski przyznała granty następującym osobom: prof. drowi hab. Julianowi Musielakowi, zespołowi w składzie: prof. dr hab. Zbigniew Palka i prof. dr hab. Andrzej Ruciński, drowi Jerzemu Rutkowskiemu oraz dr Irenie Skipor-Rybackiej z zespołem w składzie: dr hab. Maria Korcz, dr Maria Jurga i dr Janina Sierocka.

★ ★ ★ ★ ★

Wydział uzyskał zgodę JM Rektora UAM na przyjęcie w roku akademickim 1995//96 na Studium Doktoranckie Matematyki 6 osób.

Z historii . . .

700 lat temu, w roku 1295 urodził się w Anglii Thomas Bradwardine, matematyk, filozof i teolog. Od roku 1321 studiował, a w latach 1325–1335 nauczał na uniwersytecie w Oxfordzie. W roku 1333 został kanonikiem w Lincoln, a następnie pełnił rozmaite funkcje duchowne w Londynie. W roku 1349 został arcybiskupem Canterbury. Zostawił trzy prace matematyczne i jedną poświęconą fizyce. Jego „Arytmetyka teoretyczna” jest właściwie skrótem „Arytmetyki” Boecjusza. W „Geometrii teoretycznej” badał Bradwardine wielokąty gwiaździste oraz opisał własności izoperymetryczne kuli. Najważniejsza z jego prac „Tractatus de continuo” (1328–1335) poświęcona jest badaniu natury ciągłości i kontinuum. Twierdził, że żadne

kontinuum nie składa się z atomów oraz że każde kontinuum zawiera nieskończenie wiele kontinuuów tego samego rodzaju.

100 lat temu, 20.03.1895 roku urodził się w Samborze Stefan Marian Kaczmarz. W latach 1913//14 oraz 1919–1922 studiował na Uniwersytecie w Krakowie (studia przerwała służba w legionach), doktoryzował się w roku 1924 na Uniwersytecie Lwowskim. Od roku 1923 pracował na Politechnice Lwowskiej, a od 1929 był docentem na Uniwersytecie we Lwowie. Zajmował się teorią funkcji rzeczywistych oraz szeregami ortogonalnymi, zwłaszcza szeregami trygonometrycznymi (wspólnie z H. Steinhausem napisał znaną monografię poświęconą tym zagadnieniom).

Sto lat temu, 20.01.1895 urodził się na Węgrzech Gabor Szegö. Studiował i doktoryzował się na uniwersytecie w Wiedniu, habilitował się w Berlinie, w latach 1926–1935 był profesorem zwyczajnym na uniwersytecie w Królewcu. W roku 1935 wyjechał z Królewca do USA. Od roku 1938 był profesorem w Stanfordzie. Szegö był niezwykle płodnym matematykiem. Zajmował się głównie analizą (wielomiany trygonometryczne i harmoniczne, szeregi Fouriera, wielomiany ortogonalne, formy kwadratowe nieskończenie wielu zmiennych, funkcje prawie okresowe, teoria potencjału). Wspólnie z G. Pólyą napisał Aufgaben und Lehrsätze aus der Analysis I, II, Berlin 1924.

50 lat temu, 5.01.1945 roku zmarł w Genewie Dimitry Mirimanoff. Urodził się w miejscowości Piereslavl Zalesski. Studiował w Montpellier, Paryżu oraz w Genewie, gdzie też w 1900 roku habilitował się. Był profesorem na uniwersytetach w Genewie, Fryburgu, Lozannie i Genewie. Zajmował się teorią prawdopodobieństwa, problemem miary, hipotezą Fermata oraz podstawami teorii mnogości. W 1917 roku zwrócił uwagę na zbiory nieufundowane. Był jednym z autorów aksjomatu ufundowania, z którego wynika m.in. nieistnienie zbiorów A takich, że $A \in A$.

R.M.

Nakładem Wydawnictwa Naukowego UAM ukazała się książka doc. dra hab. Andrzeja Sołtysiaka *Analiza matematyczna. Część I. Wykłady z matematyki dla studentów fizyki*, ss. 224.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Programowa Międzynarodowego Centrum Matematycznego im. S. Banacha w Warszawie zaaprobowwała semestr na temat operatorów liniowych. Jednym z współorganizatorów tego semestru jest dr hab. Tomasz Szulc z Zakładu Metod Numerycznych naszego Wydziału.

★ ★ ★ ★ ★

W ramach mającego się odbyć w Toruniu w dniach 5-9.09.1995 VI Polskiego Zjazdu Filozoficznego zorganizowana zostanie sekcja poświęcona filozofii matematyki. Na zaproszenie Komitetu Programowego organizują ją prof. dr hab. Roman Murawski (z Zakładu Logiki Matematycznej naszego Wydziału) oraz dr Stanisław Krajewski (z Instytutu Matematycznego PAN w Warszawie).

Cytat

Ich lese, also bin ich. [Czytam, więc jestem.]

Motto na zakładce Biblioteki Uniwersyteckiej w Erlangen (Niemcy)

Ze środków inwestycyjnych UAM zakupiono dla Wydziału nowy kserograf Rank Xerox. Zakończono też naprawę starego kserografu AEG Olympia.

★ ★ ★ ★ ★

Zgodnie z decyzją Dziekana od 1.04.1995 pracownicy administracji Wydziału rozpoczynają pracę o godzinie 7.30, a kończą ją o godzinie 15.30.

★ ★ ★ ★ ★

W sobotę 18.03.1995 odbył się na Uniwersytecie Warszawskim zjazd założycielski Unii Profesorów Polskich, która przyjęła formę prawną związku zawodowego. Jest to organizacja skupiająca profesorów, docentów i doktorów habilitowanych. Unia stawia sobie za cel obronę nauki polskiej, w szczególności chce ona stanowić lobby reprezentujące interesy nauki wobec polityków. Wśród członków Komitetu Założycielskiego Unii jest prof. dr hab. Jerzy Brzeziński z Instytutu Psychologii UAM, dziekan Wydziału Nauk Społecznych.

★ ★ ★ ★ ★

Jarosław Górnicki, Okruchy matematyki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995, ss. 244.

Okruchy matematyki Jarosława Górnickiego to zbiór 20 esejów matematycznych, dla których podstawą były artykuły publikowane przez autora w czasopismach „Delta” i „Matematyka-Społeczeństwo-Nauczanie”. Każdy z esejów zawiera dyskusję pewnego zagadnienia matematycznego, wybranego z grupy tych, które, jak pisze autor, „z biegiem lat stały się dziedzictwem kultury matematycznej, a niezwykle rzadko spotkać je można w podręcznikach szkolnych czy akademickich”. Książka pisana jest w sposób elementarny, lecz jej przystępność dla niefachowców nie jest osiągana kosztem pomijania formalizmu czy też mówienia o dowodach zamiast dowodzenia. Komentarze autora uzupełniają materiał ściśle matematyczny uwagami historycznymi. Lektura Okruchów może sprawić przyjemność nie tylko młodzieży szkolnej, nauczycielom matematyki i studentom, do których to osób książka jest adresowana.

M.K.

Na Wydziale odbyły się następujące wykłady gościnne i kolokwia Wydziałowe:

31.03. Prof. Aleksander Weron (Politechnika Wrocławska) — „Czy nasz świat jest stabilny?”

4.04. Prof. Anne-Marie Chollet (Uniwersytet Lille, Francja) — „On the Weierstrass division theorem”

4.04. Prof. Christopher Deninger (Uniwersytet w Münster, RFN) — „ L -functions and regularized determinants”

5.04. Prof. Christopher Deninger (Uniwersytet w Münster, RFN) — „ K -theory and extensions of mixed motives associated to elliptic curves”

7.04. Dr Kazimierz Świrydowicz (Wydział Matematyki i Informatyki UAM) — „Górna część kraty rozszerzeń logiki relewantnej R ”

★ ★ ★ ★ ★

Dnia 28.04.1995 prof. dr hab. Adam Jakubowski z UMK w Toruniu wygłosi odczyt pt. „Zbieżność według rozkładu procesów stochastycznych — inne spojrzenie”

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 31.03.–5.04.1995 gościem Zakładu Teorii Funkcji Rzeczywistych była prof. Anne-Marie Cholet z Uniwersytetu w Lille (Francja).

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 3.04.–6.04.1995 w Zakładzie Geometrii i Topologii gościł prof. Christopher Deninger z Uniwersytetu w Münster (RFN).

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Wanda Nowak i dr hab. Maria Korcz przebywały w dniach 6.–10.03.1995 w Kassel (RFN), gdzie brały udział w Ogólnoniemieckiej Konferencji Dydaktyki Matematyki.

★ ★ ★ ★ ★

Dr hab. Zygmunt Vetulani brał udział w seminarium inaugurującym projekt COPERNICUS 1032/ćEGLEX, które odbyło się w Paryżu (Francja) w dniach 11.–17.03.1995.

★ ★ ★ ★ ★

Dr hab. Zygmunt Vetulani jest z ramienia Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza organizatorem seminarium „Język i Technologia 1995”, które odbędzie się w dniach 12–13.04.1995 jako impreza towarzysząca targom komputerowym INFOSYSTEM 95. Współorganizatorami seminarium są Międzynarodowe Targi Poznańskie i Komisja Europejska DG XIII.

W poprzednim numerze zamieściliśmy część pierwszą tekstu profesora Juliana Musielaka o pracy Centralnej Komisji zawierającą informacje ogólne oraz uwagi o zatwierdzaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego. Dziś część druga tego tekstu dotycząca zasad opiniowania wniosków o tytuł naukowy.

M.K. & R.M.

O działaniu Centralnej Komisji do spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych

W sprawie wniosków o tytuł naukowy profesora istotne są wymagania Artykułów 25.1 i 25.3 Ustawy, mówiących co następuje:

Art. 25.1. Tytuł naukowy może być nadany osobie, która uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego i od chwili uzyskania tego stopnia wydatnie powiększyła swój dorobek naukowy oraz posiada poważne osiągnięcia dydaktyczne.

Art. 25.3. Za osiągnięcia dydaktyczne uważa się również znaczący udział w zorganizowanym kształceniu kadr naukowych oraz kierowanie zespołami badawczymi.

Interpretując część Art. 25.1, dotyczącą dorobku naukowego, członkowie Sekcji V uważają, że jego wydatne powiększenie powinno być udokumentowane publikacjami naukowymi z okresu po habilitacji, przy czym podobnie jak w przypadku rozprawy habilitacyjnej publikacje te powinny stanowić znaczny wkład kandydata na profesora w rozwój odpowiedniej dyscypliny naukowej. Mogą to być prace współautorskie, jeśli jednak są prezentowane wyłącznie (lub niemal wyłącznie) prace współautorskie, to należy załączyć pisemne stwierdzenia współautorów o wkładzie kandydata na profesora. Uważa się, że podobnie jak przy habilitacji, główne wyniki powinny być opublikowane w dostępnych ogólnie na świecie czasopismach (książkach). Jest dobrze, jeśli dokumentacja zawiera wyciąg z „science citation index”, dotyczący tych prac. Liczy się również udział kandydata w międzynarodowych konferencjach, o ile wygłaszał na nich odczyty plenarne.

Interpretując Art. 25.1 w zakresie działalności dydaktycznej, a także Art. 25.3, Sekcja V wyraża opinię, że w zasadzie niezbędne są poważne osiągnięcia dydaktyczne kandydata. Osiągnięcia te powinny być udokumentowane, a dokumentację stanowić mogą doktoraty, ukończone pod kierunkiem kandydata (Art. 25.3), oraz publikacje dydaktyczne (podręczniki, skrypty, itp.). Niektórzy członkowie Sekcji V uważają nawet, że wypromowanie doktora jest niezbędne; takiego kategorycznego wymogu nie stawia

jednak Ustawa. Sekcja V w swej większości zgadza się z brakiem udokumentowanej działalności dydaktycznej w tym wyjątkowym przypadku, gdy dorobek po habilitacji stawia kandydata w czołówce światowej, coś w rodzaju laureatów medalu Fieldsa i podobnych. Ta całkowita wyjątkowość musi być jednak jasno sprecyzowana w opiniach, nie wystarczą zwroty w postaci „należy do wybitnych twórców”, czy „prowadzi niezwykle ważne badania”.

Te rygorystyczne opinie spowodowane są przekonaniem znacznej większości członków C.K., że obecny tytuł profesora sytuuje się o wiele bliżej dawnego tytułu profesora zwyczajnego, niż profesora nadzwyczajnego. W związku z tym, niektórzy członkowie Sekcji V uważają nawet, że tytuł naukowy profesora powinien być związany z posiadaniem własnej szkoły naukowej. Nie czyni temu zadość kandydat, którego recenzenci usprawiedliwiają np., że nie miał czasu wypromować doktora, bo połowę życia spędza, pracując za granicą.

Ustawa z 12 września 1990 roku nie stawia żadnych wymagań przy stopniach i tytułach naukowych odnośnie pracy organizacyjnej czy administracyjnej. W związku z tym przy wnioskach, zwłaszcza o profesurę, Sekcja V nie bierze pod uwagę funkcji administracyjnych wykonywanych przez kandydata, jak funkcje rektorskie, dziekańskie czy dyrektorskie. Nie uważa też, by pracę przy organizacji nauki można uznać za pracę naukową, a pracę przy organizacji dydaktyki, za pracę dydaktyczną.

Wreszcie, problem kontroli przez C.K. nadawania przez Rady stopnia naukowego doktora. Kontroli takiej, również włączającej rzeczoznawców, poddaje się rutynowo Rady, mające prawo nadawania stopnia naukowego doktora i wnioskujące o prawo nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Wyrywkowej kontroli dotyczącej doktoratów poddaje się także te Rady, które „przegrały” w ostatnim czasie w C.K. kilka swych wniosków, dotyczących habilitacji czy profesur. Kontrola obejmuje prace doktorskie z ostatnich kilku lat.

Na koniec kilka słów do Czytelnika. Praca w C.K. pokazuje, że jednak wpływa wiele wniosków, nie dorastających do przepisów Ustawy z 12 września 1990 roku. Trudno stwierdzić, jakie są przyczyny. Wnioski dotyczą często ludzi bardzo zasłużonych dla ich instytucji macierzystych, nieraz będących krótko przed emeryturą. Są ciągle wnioski o profesurę, w których obecny tytuł profesora miesza się z poprzednim tytułem profesora nadzwyczajnego. Po roku pracy w Sekcji V C.K. doszedłem do wniosku, że gdyby

zniesiono C.K. i uznano Rady Wydziałów (Instytutów) za ostateczną instancję, to poziom stopni naukowych i tytułu naukowego uległby inflacji w szybkim tempie. Praca w C.K. jest bardzo absorbująca, np. Sekcja V ma na rok 1995 zaplanowanych 17 dni posiedzeń, przy czym są to posiedzenia po 5-7 godzin. Aktualna dieta za taki dzień wynosi 23 złote i 52 grosze i pokrywa koszty posiłków w bufecie na 24 piętrze Pałacu Kultury i Nauki. Członkowie C.K. nie otrzymują żadnych innych gratyfikacji, chyba, że są dobierani na rzeczoznawców i wtedy dostają zwykłe honorarium za wykonanie opinii, co jest jednak czynnością pracochłonną.

Kończę ten za długi opis działania C.K. życzeniami dla Czytelników, którzy starają się aktualnie bądź zamierzają się starać o stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora. Oby Państwo uzyskali szybko i sprawnie awanse naukowe, opierając się na zwyczajowo wysokim poziomie pracy naukowej na naszym Wydziale. Jeśli uznacie Państwo, że już czas na Wasz awans, to nie zwlekajcie; nie taki diabeł czarny, jakim go malują.

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<http://info.wmi.amu.edu.pl>